



นโยบายและกรอบแนวทางการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก  
เทศบาลตำบลหนองบัว อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น



ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕  
วันที่ออกรายงาน : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑  
รายงานโดย : เทศบาลตำบลหนองบัว

**นโยบายและกรอบแนวทางการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก  
เทศบาลตำบลหนองบัว อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น**

เทศบาลตำบลหนองบัวนำโดยคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลหนองบัว ได้มีนโยบายที่จะเริ่มบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก โดยเริ่มจากการจัดกิจกรรมคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร กล่าวคือเป็นวิธีการประเมินประมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกิจกรรมขององค์กร และคำนวณออกมาในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ทั้งนี้เพื่อจัดได้ว่าแผนกิจกรรมลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ต่อไปอย่างมีทิศทาง ซึ่งเบื้องต้นได้กำหนดนโยบายแนวการส่งเสริมกิจกรรม ดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า
๒. กิจกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนพลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาด
๓. กิจกรรมการจัดการขยะและของเสีย
๔. ส่งเสริมการสร้างความรู้และความเข้าใจด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แก่พนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ด้วยการจัดฝึกอบรม การแบ่งปันความรู้ หรือการจัดกิจกรรมรณรงค์ การเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ มีดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และได้รับผลกระทบน้อยที่สุด
๕. กิจกรรมการเพิ่มพื้นที่การดูดซับก๊าซเรือนกระจก
๖. สนับสนุนกิจกรรมการเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
๗. ขอความร่วมมือกิจกรรมในภาคอุตสาหกรรม
๘. เปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและผลกระทบจากสภาวะเรือนกระจก

**เป้าหมาย ภายใน ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)**

๑. มีกิจกรรมที่สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้อย่างน้อย ๑๐๐ ตันต่อปี
๒. สมัครเข้าร่วมโครงการ "การส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น"

## บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการป้องกัน และแก้ไขภาวะมลพิษในเขตพื้นที่ท้องถิ่นของตน อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างรวดเร็วทั้งในเชิงจำนวน และขนาดของเมืองส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งผลให้พื้นที่ชุมชนเขตเมืองมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศในอัตราที่สูงตามความเจริญของเมืองไปด้วย เนื่องจากมีการใช้พลังงาน การเกิดขยะมูลฝอย การลดลงของพื้นที่สีเขียว ก๊าซเรือนกระจกเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีส่วนช่วยบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อนผ่านการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกที่เกิด จากกิจกรรมภายในขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นลง ซึ่งการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization: CFO) เป็นวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกิจกรรมทั้งหมดขององค์กรและคำนวณออกมาในรูปคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นเทศบาลตำบลหนองบัว อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น จึงได้จัดทำรายงานก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่น เพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอนและสนับสนุนตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหาร และพนักงานเทศบาลเข้าใจแนวคิดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร สามารถคำนวณขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรของตนได้ ตลอดจนพัฒนาแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมต่างๆ ของท้องถิ่นเพื่อนำร่องให้กับท้องถิ่นอื่นๆ ได้ต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถบริหารจัดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตน อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอน ประโยชน์ที่เทศบาลได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ "เชิงผลผลิต (Output)" คือ เทศบาลรู้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาตลอดกระบวนการให้บริการจากกิจกรรม ต่างๆ ในเขตพื้นที่ ความรับผิดชอบของเทศบาลและมีแนวทางลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมต่างๆ ประกอบกับ บุคลากร และผู้บริหารของเทศบาลจะได้รับความรู้ และมีแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลสำหรับนำมาคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การวางแผนในการดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในองค์กร "เชิงผลผลิต (Outcome)" ผลจากการดำเนินโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในองค์กร ส่งผลให้องค์กร ประหยัดงบประมาณและบุคลากรมีจิตสำนึกเรื่องการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและ "เชิงผลกระทบ (Impact)" จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการลดก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่น ซึ่งในอนาคตอาจจะพัฒนาเป็นโครงการ/ กิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T- VER) และขายคาร์บอนเครดิตในตลาดคาร์บอนภาค สมัครใจของประเทศไทย ต่อไปสร้างรายได้ให้กับเทศบาลและคนในท้องถิ่น และก้าวไปสู่การเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ (low-carbon city) ได้ในที่สุด

(นายอุบล ชงศิลา)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัว

แผนงาน/โครงการ ๑ : การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

- กิจกรรมร้อนๆหนาวๆ โดยการเปิดแอร์เป็นช่วงเวลา คือ ๐๙.๐๐ - ๑๑.๓๐ และ ๑๓.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. แลเปิดที่อุณหภูมิ ๒๕ องศาเซลเซียส
- จัดกิจกรรม ๕ส.

ระยะเวลาดำเนินการ : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ : -

ชื่อโครงการ	เทศบาลร่วมใจประหยัดพลังงาน		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร เพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าของเทศบาลตำบลหนองบัว ๓. เพื่อประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลตำบลหนองบัว ปริมาณหน่วย		
เป้าหมาย	ไฟฟ้าลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๔		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	kwh	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๓ (ต.ค.๖๑-ก.ย.๖๒) เฉลี่ย kwh /เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๔ (ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔) เฉลี่ย kwh /เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		



แผนงาน/โครงการ ๒ : คัดแยกขยะในชุมชน

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

- กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ธนาคารขยะชุมชน
- ทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักและผลไม้
- จัดเก็บขยะอันตราย

ระยะเวลาดำเนินการ : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ : -

ชื่อโครงการ	คัดแยกขยะในชุมชน		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อให้ความรู้และสร้างความตระหนักในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และนำกลับมาใช้ใหม่ ๓. เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/ชุมชนในการบริหารจัดการขยะจากต้นทาง		
เป้าหมาย	๑. ประชากรในพื้นที่ ตำบลหนองบัว ๑๑ ชุมชนรู้จัก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง ๒. ลดปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบได้อย่างน้อยร้อยละ ๓ ต่อปี		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	ตัน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๓ (ต.ค.๖๒-ก.ย.๖๓) เฉลี่ย ตัน /เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๔ (ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔) เฉลี่ย ตัน /เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		



แผนงาน/โครงการ ๓ : ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะ

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

- ให้ความรู้พนักงานในการขับรถ
- ซ่อมบำรุงยานพาหนะตามระยะเวลา
- จัดกิจกรรมคาร์ฟรีเดย์

ระยะเวลาดำเนินการ : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ : -

ชื่อโครงการ	ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะ		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าของเทศบาลตำบลหนองบัว ๓. เพื่อประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลตำบลหนองบัว		
เป้าหมาย	ลดปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔		
หน่วยที่ใช้วัด		ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๓	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๔
เป้าหมาย	kwh	(ต.ค.๖๒-ก.ย.๖๓) เฉลี่ย kwh /เดือน	(ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔) เฉลี่ย kwh /เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		



## แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน											ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ	
		๒๕๖๓				๒๕๖๔									
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.			ก.ย.
๑.	ให้ความรู้พนักงานในการขับ	←											→	สำนัก ปลัดเทศบาล	
๒.	ซ่อมบำรุงยานพาหนะตามระยะเวลา	←											→	สำนัก ปลัดเทศบาล	
๓.	จัดกิจกรรมคาร์ฟรีเดย์	←											→	สำนัก ปลัดเทศบาล	